

## Lễ mở cửa kut sau một năm *Peh bimbeng kut* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫

Với nghi lễ mở cửa kut được tổng hợp 2 nghi lễ gồm :

- 1./ Nghi lễ thánh tẩy kut *balih kut* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 ,
- 2./ Nghi lễ cúng dâng vật lễ và bái lạy ông bà tổ tiên *paliéng kut* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫,

Nghi lễ không ngoài mục đích mở cửa kut và dâng vật lễ cho ông bà tổ tiên sau một năm lễ nhập kut theo phong tục. Về tổ chức thì do tộc họ tổ chức và các hộ gia đình đóng góp công sức và tiền của thực hiện. Nghi lễ có định kỳ vào các tháng 3, 6, 8 và 10 Chăm lịch hàng năm, với thời gian 1 buổi ngày thứ tư trong các ngày 2, 4, 6, 8, 10, 12 và 14 hạ tuần trăng trong các tháng nêu trên và phải là ngày tốt không kỵ. Về địa điểm thì trong nhà kut của tộc họ ở ngoài làng.

Nghi lễ do cả sư hay phó cả *Po Adhia* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 hay *po Bac* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 chủ lễ và các thành phần chức sắc chức việc đồng hành lễ gồm : Chức sắc *Ong kadhar* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Chức sắc bà bóng *muk pajuw* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Chức sắc thầy *pasaih* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Chức việc ông chủ nhà *ong po sang* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 . Về thú vật và gia cầm với 1 con dê và 6 con gà cụ thể : 1 con dê cúng lạy ông bà tổ tiên *talibat kut* ngày kết thúc - 3 con cho lễ nghi thánh tẩy đất đai *balih tanâh* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - 3 con cho lễ cúng bái ông bà tổ tiên ngày kết thúc *talibat kut* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 ,

Về các món ăn gồm : Com *lisei* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Thịt dê *рилаow pabaiy* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Nước súp dê *aia tanut pabaiy* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Canh môn *aia habai njem labua* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Rau ghém *giaim* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Thịt gà *рилаow manuk* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Canh gà *aia habai manuk* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Nước súp gà *aia rineng manuk* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Mắm chám *masin* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Nhúm muối hạt *sara* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Chè xôi *abu ndiép* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Bún *pei cuk* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫

Về các vật lễ khác thì có quả trứng gà *baoh manuk* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 , trầu cau *hala panâng* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 , rượu *alak* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 và nước trà *aia caiy* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 . Với các loại bánh trái thì có : Bánh tét cặp *pei nung binah* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Bánh tét cây *pei nung ndaon* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Bánh *sakaya* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Bánh ít *pei dalik* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Bánh ngọt *ahar* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Trái cây *baoh kuyau* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Bánh trắng *pei cem* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Quả dừa *Baoh li-u* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Chuối *patei* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Hạt nổ *kamang* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 ,

Về nhạc cụ ca vũ thì có : Cây đàn nhị *abep* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Các bài kinh thánh tẩy *bac balih* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 của tăng lữ *pasaih* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Bài kinh khai mắt thần yang *pakak mata yang* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 của tăng lữ *pasaih* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Các bài hát công ơn sự nghiệp thần yang của *ong kadhar* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 - Lời cúng bái và khấn vái thần yang của các thành phần chức sắc chức việc và không thể thiếu vật tổ *baganrac* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 của tăng lữ *pasaih* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 với các vật dụng thiết yếu.

**Quảng Văn Đại**